

ΓΝΩΜΗ
της
Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος
της
Βουλής των Αντιπροσώπων
της
Κυπριακής Δημοκρατίας

για την Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους.

COM(2015)177final

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος («η Επιτροπή»), εξέτασε σε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Σεπτεμβρίου 2015 και στις 4 Νοεμβρίου 2015, την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους. Η Επιτροπή καταρχήν χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να λάβει υπόψη τις ανησυχίες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς. Έπειτα από ενδελεχή εξέταση της πιο πάνω πρότασης, η Επιτροπή εκφράζει τις ακόλουθες θέσεις αναφορικά με την πρόταση που παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να περιορίζουν ή να απαγορεύουν τη χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους:

- Η Επιτροπή κρίνει ότι κάθε πρωτοβουλία που λαμβάνεται στον τομέα των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών πρέπει να εστιάζεται στην αντιμετώπιση των ενδεχόμενων κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον ούτως ώστε να ανταποκρίνεται στις ανησυχίες των ευρωπαίων πολιτών. Η παρούσα πρόταση κανονισμού δεν επιτρέπει την επίκληση λόγων που σχετίζονται με την αξιολόγηση του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον που ενδεχομένως να προκύψει από γενετικά τροποποιημένο οργανισμό για σκοπούς περιορισμού ή απαγόρευσης του εν λόγω οργανισμού και συνεπώς δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανησυχίες των πολιτών. Περαιτέρω, η πρόταση δεν εξασφαλίζει την αναγκαία βεβαιότητα και σαφήνεια ως προς τους κανόνες (ασφάλεια δικαίου) ούτε παρέχει τα κατάλληλα εργαλεία στα κράτη μέλη που επιθυμούν να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν νομίμως την χρήση γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών στην επικράτειά τους δεδομένου ότι για να αιτιολογήσουν την

αυτοεξαίρεση τους, τηρώντας συγχρόνως τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και του ΠΟΕ, τα κράτη μέλη πρέπει να επικαλεστούν «επιτακτικούς λόγους».

- Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μη συμπερίληψη ορισμού του όρου «χρήση» στην πρότασή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αποβαίνει σε βάρος της βεβαιότητας και της σαφήνειας ως προς τους κανόνες.
- Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μη συμπερίληψη κατευθυντήριων γραμμών ή κριτηρίων αναφορικά με τους λόγους που δυνατόν να τύχουν επίκλησης από τα κράτη μέλη για να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν τη χρήση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών στα τρόφιμα ή τις ζωοτροφές δημιουργεί αβεβαιότητα στα κράτη μέλη και δε διασφαλίζει τη βεβαιότητα και τη σαφήνεια ως προς τους κανόνες (ασφάλεια δικαίου). Συνεπώς, η Επιτροπή καλεί την Ε.Ε. να θεσπίσει σχετικές κατευθυντήριες γραμμές ή κριτήρια που να είναι κατ' ελάχιστον αντίστοιχα με τα κριτήρια που περιλαμβάνονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2015/412 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) στην επικράτειά τους.
- Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω, ότι η δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη από την πρόταση κανονισμού να απαγορεύουν αποκλειστικά τη χρήση των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα ή ζωοτροφές, αλλά όχι παράλληλα και την ελεύθερη κυκλοφορία ή τη διαμετακόμιση των εν λόγω προϊόντων στην επικράτειά τους, θέτει υπό αμφισβήτηση τη δυνατότητα τους να εφαρμόσουν την υιοθετηθείσα απαγόρευση και την αποτελεσματικότητα του μέτρου.
- Η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της πρότασης κανονισμού για τα κράτη μέλη που επιθυμούν να διατηρήσουν την τροφική αλυσίδα της χώρας τους ελεύθερη από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με την πρόταση, τα μέτρα περιορισμού ή απαγόρευσης της χρήσης των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα ή ζωοτροφές που θεσπίζονται σε κράτος μέλος, δεν μπορούν να επηρεάζουν τη χρήση των εν λόγω προϊόντων σε άλλα κράτη μέλη, αλλά ούτε και τα προϊόντα που προκύπτουν από την κατανάλωσή τους.
- Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η πρόταση κανονισμού δεν προβαίνει σε εις βάθος αναθεώρηση της παρούσας διαδικασίας λήψης αποφάσεων αναφορικά με τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, σύμφωνα με την οποία παρέχεται η εξουσία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αποφασίζει αναφορικά με την έγκριση γενετικά

τροποποιημένου οργανισμού στην περίπτωση που δεν συγκεντρώνεται η απαραίτητη πλειοψηφία υπέρ ή κατά της έγκρισης της αίτησης αδειοδότησης. Συνεπώς, η Επιτροπή επιθυμεί την εις βάθος αναθεώρηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων αναφορικά με τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, κατά τρόπο που να μην επαφίεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η λήψη μονομερούς απόφασης επί της έγκρισης ΓΤΟ στην περίπτωση που δεν συγκεντρώνεται η απαραίτητη πλειοψηφία υπέρ ή κατά της έγκρισης της αίτησης αδειοδότησης, όπως ισχύει σήμερα.

Τέλος, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο όπως στην αναθεώρηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων περιληφθεί πρόνοια ώστε σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας να παρέχεται στα κράτη μέλη περισσότερη ελευθερία να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν ή όχι να διατηρούν καλλιέργειες ή να εμπορεύονται ΓΤΟ στην επικράτειά τους.